

A regionális egyenlőtlenségek megjelenése a közoktatási eredményekben Magyarországon

Urbánné Mező Júlia Veronika
Doktorandusz hallgató

Szegedi Tudományegyetem
Gazdaságtudományi Kar
Közgazdaságtani Doktori Iskola

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az előadás szerkezete

- A kutatási téma
- Módszertani eszközök
- Eredmények

A kutatási téma

- A regionális egyenlőtlenségek megnyilvánulása a közoktatási teljesítményben

Elméleti háttér:

- A humán tőke gazdasági szerepének értékelése az endogén növekedési elméletekben
- Az emberi tőke elmélet: az emberek beruházásokat végeznek a saját termelőképességükbe

A humán tőke szerepe az endogén növekedési elméletekben

- *Lucas* [1988]: a tudás versenyző jószág; a tudás felhalmozása önfenntartó növekedést indukál; konstans hozadék
- *Romer* [1990]: tudásnak kétféle dimenziója (rivalizáló és nem versengő); növekvő hozadék
- *Azariadis és Drazen* [1990]: a generációk között (pozitív) externális hatások

A kutatási téma

- Változók:

- gazdasági fejlettség,
- közoktatás kimeneti eredményei

- Hipotézis:

Magyarországon a gazdaságilag fejlettebb térségekben (megyei szinten) a közoktatás színvonala is magasabbnak tekinthető, s ezt a közoktatás különböző kimeneti mutatói alátámasztják

Módszertani eszközök

- Szekunder adatok (KSH, OH, EMMI)
- 2010-2012 közötti számadatok
- Leíró jellegű statisztikai elemzés: rangsorok összevetése

Módszertani eszközök

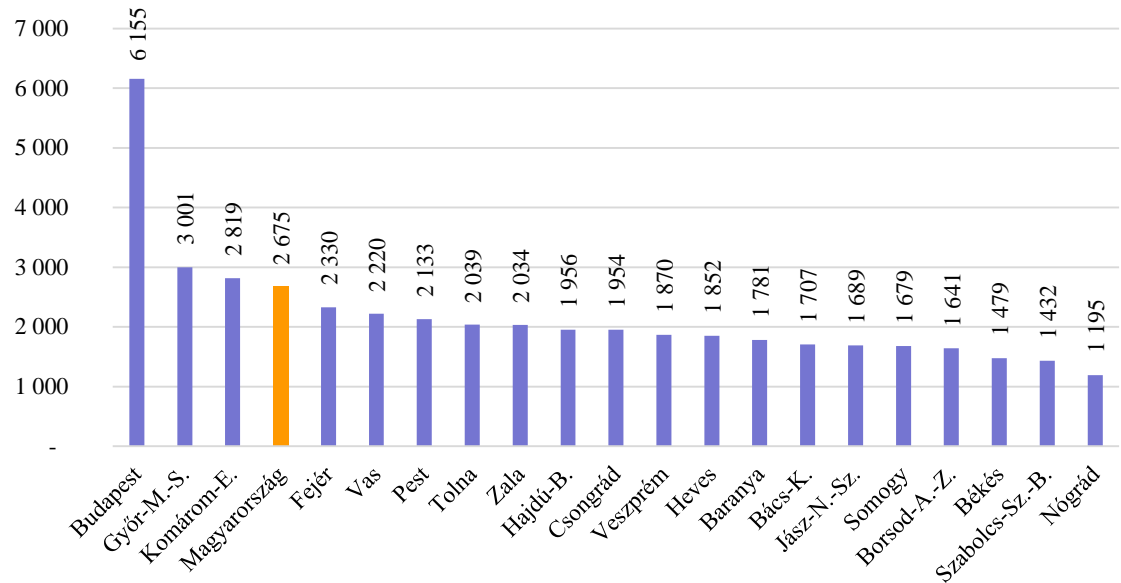
- Mutatók – megyei szint:
 - *GDP/fő*
 - a népesség iskolázottsága (érettségi végzettség);
 - az érettségi vizsga eredményei (5 vizsgatárgyból);
 - az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyeken elért eredmények (továbbjutás);
 - az Országos kompetenciamérés eredményei

Eredmények

1. Érettségi végzettség:
ahol legalacsonyabb az
érettségizettek aránya,
ott jellemzően az egy
főre jutó GDP is
alacsony (Szabolcs-Szatmár-
Bereg, Somogy és Nógrád)

Az egy főre jutó GDP 2010-ben (ezer Ft)

Forrás: saját szerkesztés KSH [2013] adatai alapján

2. Középszintű érettségi vizsgák eredményei:

- Az öt kiemelt vizsgatárgyból a felső negyedbe tartozó 5 megye (Budapest, Pest, Győr-M.-S., Vas és Veszprém) közül 3 egy főre jutó GDP-t tekintve is a felső negyedbe tartozik (+ Pest a 6.)
- Az utolsó hat megye (Békés, Nógrád, Jász-N.-Sz., Somogy, Borsod-A.-Z. és Fejér) közül négy a GDP/fő rangsorban is az alsó negyedbe tartozik

3. OKTV továbbjutás:

- A kevésbé fejlett megyékben a jó képességű tanulók tehetségének kibontakoztatása akadályokba ütközik

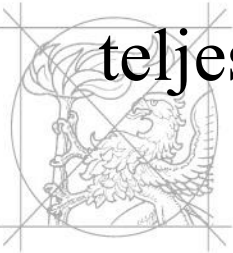
4. Az Országos kompetenciamérés eredményei:

- Csaknem ugyanazok a térségek tartoznak a legjobban és a leggyengébben teljesítők közé, mint az érettségin

Következtetések

- Általában a jobb közoktatási eredményeket elérő megyékben az egy főre jutó GDP magasabb, mint a gyengébb teljesítményűekben
- A fejlettségbeli hátrány az oktatási színvonalban is lemaradást indukálhat
- *Hipotézis:* Magyarországon az egyes területi egységek eltérő fejlettségi szintje már a közoktatásban nyújtott teljesítményben is megfigyelhető

További lehetőségek

- Komolyabb matematikai statisztikai vizsgálatok (ok-okozati viszonyok)
- Fejlettségi mutatók körének kibővítése
- Kistérségi szintű vizsgálat
- Nemzetközi összehasonlítás

Köszönöm a figyelmet!

E-mail: mezo.julia@eco.u-szeged.hu

Jelen előadást „Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával” című, TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012 azonosítószerű projekt támogatja. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

